

אוצרות

גליון שבעי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

נקודה אחת של תשובה

ימי אלול בעיצומם! כולנו היינו רוצים להיות שקועים כבר עמוק בעסק התשובה; לפשפש במעשים ולשנות הרגלים. להתחרט ולהתוודות, לבכות ולהתאונן, לזעוק ולהתחנן.

אבל... הציפיות לא תמיד תואמות את המציאות... קשה להתעורר, קשה כפליים ליישב את הרעת, וקשה שבעתיים לקום ולהשתנות. ובינתיים, אלול חולף...

כמה היה קל להתייאש מתשובה אמיתית, לולי... לולי בא מוהר"ג וגילה את הסוד, לאמר:

"אפילו אם אין האדם יכול לשוב בתשובה כראוי לו לפי מעשיו, כמו בעלי תשובה הקדמונים שהתענו וסגפו את עצמם הרבה, אף על פי כן חלילה למנוע מחמת זה מתשובה, כי גם נקודה אחת של תשובה יקר מאד בעיני ה'! כי היא בחינת קרבן עני ודל, שיקר מאד בעיני השם יתברך!" (ליקוטי הלכות, תפילת המנחה ז, 1).

הן אמת, שקשה עלינו להזיל דמעות, להתוודות בכאב ולהחליט החלטות מרחיקות לכת. אבל "גם נקודה אחת של תשובה יקר מאד בעיני ה'!". גם הרפור אחד של חרטה, גם התנתקות זעירה מהרגל רע - יש להם חשיבות עצומה בעיני ה'.

כי "אף על פי שתשובתו בקטנות גדול - יקר הוא בעיני ה' יתברך, כי היא בחינת קרבן עני ודל, שהיא בחינת עשירית האיפה, שיקר מאד בעיני ה' יתברך. כמו שהפליגו רבותינו זכרונם לברכה כמה וכמה יקר בעיני ה' יתברך קרבן מנחת עני ונפש כי תקריב קרבן מנחה. וכן במדרש, שמפליג מאד בעוצם מעלת יקרת קרבן מנחת עני אצל ה' יתברך" (ליקוטי הלכות, תפילת המנחה ז, 2).

גם אם אין בידינו להקריב לפני ה' פר איל או כבש, ולשוב בתשובה כאותם העשירים ברגשי קודש, הרי בידינו להביא את מנחתנו הדלה, עשירית האיפה קמה, אשר על אף היותה נטולת-חיות וקטנת-ערך, עולה ממנה ריח ניחוח לפני ה'.

אין כאן רק חיזוק; יש כאן הבנה עמוקה במהותה של תשובה, וזו היא:

נשמתה של התשובה, היא ההכנעה והשפלות לפני ה'. ומאחר שכן, כשהאדם רואה עד כמה הוא רחוק מתשובה, עד כמה לבו אטום וסחרחר, ועד כמה הוא רחוק מלהרגיש

את כאבו, ועם כל זאת הרגשת שפלות זו אינה גורמת לו ליפול, אלא הוא בא על אף הכל ומקריב את מנחתו / תשובתו הדלה והעניה לפני ה', מתוך בושה והכנעה - אין לנו שפלות נפלאה יותר מזו... אין לך תשובה יקרה מזו...

כשאנו מוכנים לשוב אל ה', גם כשאין לנו לב ומוח; כשאנו מוכנים להתחרט על מעשינו הרעים, גם אם אין אנו מרגישים את הכאב ואיננו מזוילים דמעות של חרטה; כשאנו מוכנים לבוא ולהתבודד לפניו, גם כשאין לנו דיבורים חמים כגחלי אש - זוהי הכנעה אמיתית! זוהי תשובה למהדרין!

חשיבותה של "מנחת עני", זו, חשיבותה של התשובה הדלה הבאה מעומק הרגשת השפלות והעניות, וערכה העצום בעיני ה', הוא 'סוד' נעלם.

"כי באמת אי אפשר לגלות זה הסוד כי אם ברמז, שיבין האדם בעצמו עד היכן צריך להתחזק, כי אי אפשר בשום אופן לגלות לו בפירוש, כי אם

כן תבטל הבחירה, כי בהכרח שישאר לו בחירה... וזה הדבר אי אפשר לגלות בפירוש עד היכן רחמיו וריבוי סליחתו מגיע, רק כל אחד צריך להבין מעצמו שיחוס על עצמו תמיד ואל יתייאש עצמו מן הרחמים, שכל זה סוד קרבן מנחה עשירית האיפה" (שם, מא).

ככל שאנו מתקרבים לאחרית הימים, אנו זקוקים יותר ויותר לשמוע את אותו הסוד,

ולהפנים אותו. שהרי בזמנים הקודמים, באותם הדורות העשירים ברגשי קודש ולבביות יהודית, לא היה סוד זה נצרך, ולכן גם לא התגלה. ואכן משום כך: "כל הקרבנות גילה הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו עליו השלום, חוץ מעשירית האיפה" (שם).

אך ככל שארך עלינו הגלות, ואנו הולכים ומידלדלים, הפך סוד זה להיות חיוני ומוכרח עבורנו. ככל שאנו מתקרבים לימות המשיח, אנו זקוקים יותר לשמוע את גילוי של ה"עני ורובב על חמור", "שיחוס על דל ואביון ונפשיות אביונים וישע", ויגלה לנו את חשיבותה של מנחת העני (שם).

בדורנו אנו, מי שלא ישמע את זה הסוד, יטעה בקלות לחשוב ש"תשובה" אינה אקטואלית עבורו...

בדורנו אנו, אין אנו יכולים לנצל את ה"אלול" כראוי, אלא אם כן נטה אוזן לשמוע היטב את הסוד הנעלם, שגם [ויוקא] תשובה דלה ועניה, יקרה בעיני ה' עד מאד.

מה נשמע?

הכנה לראש השנה

בימי הרחמים והסליחות, ימי חודש אלול, זה הזמן המתאים להתחדש ולהעשיר את נפשנו, להרוות צימאוננו מהמים אשר בנחל.

מה טוב ונעים לשמוע בקול דברי הצדיקים, לעורר את ליבנו ואת ליבב זרעינו כדיבורים חמים כגחלי אש, להתעורר מהשינה ולשוב בתשובה באמת.

זה הזמן להכנס למערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' ולהאזין לשיעורים בתורת הצדיק, חדישים גם ישנים, ולנסחאות התפילה של הימים הנוראים שהתווספו כעת למערכת.

למדור עניני דיומא - הקישו 1-5-1 אחרי בחירת השפה.

דובב שפתי ישנים

למערכת השמע בלשון הקודש התווספו בימים האחרונים שיעורים בחריים על תורת יד, טו, וטו מהספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן - מפי הרב יוסף וינגוט זצ"ל.

להאזנה, היכנסו במדור 'שיעורים על ספרי רבנו והקישו: 1-1. שמעו ותחי נפשכם.

בינו לבין קונו

חדש במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב'!

החלה סדרת שיעורים חדשה (בשפת האידיש) מפי הר"ר אלכסנדר פראנק שליט"א בענין עצת העצות, ההנהגה הכללית שצויה רבינו זיע"א כחק כל יעבור - עצת ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו. על ביאור עצה זו ויסודותיה נסובים השיעורים.

להאזנה, היכנסו במדור 'שיחות ומאמרים' והקישו: 1-3-9.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי ח"א	הדף היומי
שבת	ז	ג:	קו	תסז תסח	כד
א	ח	ד:	קז	תסט תע	כה
ב	ט	ה:	קח	תעא תעב	כו
ג	י	ו:	קט	תעג תעד	כז
ד	יא	ז:	קי	תעה תעו	כח
ה	יב	ח:	קיב	תעז תעח	כט
ו	יג	ט:	קיג	תעט תפ	ל

אוצרות ברסלב
 יו"ל ע"י "אוצרות ברסלב"
 ת.ד. 50617 בית שמש
 טל, במשרד: 02-9993338
 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
 בארה"ב 718-8552121 (1)
 מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנינים ובתי כנסת: 052-7649775
 הנצחה, תרומות ופרסומ: 054-8419620

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
 otzrot.breslev@gmail.com

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
 עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
 מפיק: נוחעם א. ברזעקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיה הי"ו, הר"ר נפתלי ברגר הי"ו, הר"ר מרדכי גוטליב הי"ו, הר"ר יצחק גרינולד הי"ו, הר"ר אוריאל זכריה הי"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס הי"ו, הר"ר משה ליכטער הי"ו, הר"ר נפתלי שטיצער הי"ו, בחסות "עילית דפוס" והברת "נקודות" הר"ר

להוולד מחדש בראש השנה

הארה מהימים שלעתיד לבוא אשר עליהן נאמר: "והיה יום אחד הוא יודע לה' לא יום ולא לילה". ולכן, כאמור, מושפעת עלינו הארה של "למעלה מהזמן", לבל נשית לבנו לדמיון הזמן, רק נתחדש תמיד כאילו לא התחלנו לחיות.

שכן בו ברגע שנפסיק להזדקן ולהשתעבד למגבלות הזמן, תהיה לנו שנה טובה באמת. כי "על ידי זה שיאמין בבחינת למעלה מהזמן, על ידי זה לא יפול לעולם משום נפילה שבעולם, יהיה איך שיהיה, כי יזכיר את עצמו שיש בחינת 'אני היום ילדתיך' הנאמר כמושיח שהוא בחינת למעלה מהזמן, ששם נתתן הכל, וכל הזמן שעבר נתבטל לגמרי ונעשה כאלו היום נולד ממש, על ידי בחינת למעלה מהזמן שמישיגין הצדיקי אמת שהם בחינת משיח..."

"וזה עיקר הכניסה לתשובה ולקדושת ישראל! כי כשיהיה בבחינה זאת, לחשוב בכל עת כאילו עתה נולד, ואפילו אם יעבור עליו מה יתחוק בכל פעם ויחשוב בלבו שעתה נולד, אז בודאי סוף כל סוף יזכה להתקרב לשם יתברך, ואז יתתקן הכל. כי הימים הראשונים יפלו, והכל יתהפך לטובה על ידי תשובתו השלימה ויהיה נכלל הכל בבחינת למעלה מהזמן, בבחינת משיח, בחינת אני היום 'ילדתיך' (ליקוטי הלכות, מילה ד).

והרחוקים – לה' יתברך אשר הוא "למעלה מן המקום", ולא נמשך כחוט השערה אחרי כוחות הרע הנמצאים בכל המקומות הללו, עד אשר הודרך והתעלה לעילא ולעילא, לאחוז בכסא הכבוד, בשרשי נשמות ישראל!

שם ממקומו הגבוה, הוא יודע לדון את כל אחד [וכפרט את אלו הבאים להסתופף בצילון] לכף זכות. שכן שם מתגלה האמת, שרק המקומות המכשילים שבהם עוברות נשמותיהם הטהורות של ישראל, הם הגורמים להם ליפול.

אבל כאן זה לא נגמר.

"הראש השנה של הצדיק" גבוה יותר מאותו מושג של "למעלה מן המקום". ראש השנה שלו הוא "למעלה מן הזמן"!

בכח אותו צדיק אשר הוא למעלה מן המקום ודן אותנו לכף זכות, מושפעת עלינו ביום הדין הארה עליונה מ"למעלה מן הזמן", הארה שנותנת לנו להבין שאין זמן כלל, וכל הזמן של העולם הזה על שלל פיתוייו ותאוותיו, אינו אלא דמיון פורח וכחלום יעוף.

שני ימי ראש השנה הם יום אחד, 'יומא אריכתא'. וזהו

"אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו; ומי הוא שיכול לידע ולהגיע למקום חברו? כי אם השם יתברך, שהוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו. וכל אחד ואחד יש לו מקום אצלו יתברך, ועל כן הוא לבדו יתברך יכול לדון את האדם, כי הוא יתברך בעל הרהמים, ובודאי הוא מקיים בנו: 'הי דן את כל האדם לכף זכות'. ... ועל כן 'ה' לאורך ימים, היינו שהוא יתברך יכול לעשות ראש השנה, שהוא יומא אריכתא..."

"ומי שאוהו בבחינת כסא הכבוד, בבחינת שרשי הנשמות, הוא גם כן בחינת מקומו של עולם ... ועל כן הוא יכול לעשות ראש השנה".

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב, א)

ביום הדין, כדי לדון את האדם נכון, יש לדעת את 'מקומו' של האדם מתחילתו ועד סופו; מהיכן חצובה נשמתו, היכן היא התגלגלה, ובאילו מקומות ומצבים היא עברה בשנה זו ובקודמותיה. רק אז, ניתן לדון את האדם לכף זכות, ולהיווכח עד כמה הוא טוב וזכאי.

לכך זוכה הצדיק הגדול אשר עבר בכל המקומות והמצבים הקשים שבבריאה, ובכל אלו המקומות המליך את ה' וקיישר את עצמו – מכל אותם המקומות הנמוכים

דורות

בעקבות הדורות בחסידות

רבי שמריה מברדיטשוב ואחיו רבי מנדל מטשרנוביץ

הם נשארו ללון אצלו, ולמחרת המשיכו בדרכם. בברדיטשוב ייסד רבי שמערה, יחד עם חבריו, מנין לחסידי ברסלב, בבית הכנסת של הנגרים. הוא אף ייסד 'חברת משניות' שבפנסקה נכתב: "נתייסד מחדש בין החבורה הקדושה אנשי נחל נובע מיקור חכמה הנקראים בשמם ברסלבצער חסידים דפה קהילת קודש ברדיטשעוו, שנת יתגדל ויתקדש שמה ר' בא בעלמא די ברא כרעותיה לפ"ק (תר"ע) על ידי הכותב הקטן שמריה בן לאדנו אבי אברהם אליהו זל"ה. לכן אנשים נכבדים נתועדו יחד באהבה ואחוה ורעות לתורה ולהפילה בביה"כ דחסידי ברסלב, ויקום מהרה בימינו הכתוב וחסירותי מכם את לב האבן ונתתי לכם ליב ב'שיר'".

ר' שמערה נסתלק לעולמו בשנת תרע"ז באומן.

החולאת. והיו אצלי כל הלילה ולמדו את ספרי רבינו הקדוש, והיו שמחים מאד ורקדו... ביום א' בעזרת ה' יתברך שבתאי לאיתני זמנים ליום נלקחה ממני החולאת".

גם לאחר שעלה רבי שמואל העשל לארץ ישראל, בשנת תר"ס, המשיך לעמוד בקשר מכתבי ידידות עם רבי שמערה, וכשלקראת ראש השנה תרס"ח זכה להוציא לפועל את כיסופיו ולנסוע לאומן, סעד בראש השנה יחד עם רבי שמערה ועוד מאנשי – "וברוך ה' היינו מאד בשמחה בראש השנה, ורקדנו הרבה על כמה מקומות שעומדים שמה אנשי שלומנו באכסניות אשר אי אפשר לשער כלל" (תולדות שמואל).

לאחר ראש השנה התאכסן בברדיטשוב בבית רבי שמערה, ומשם המשיך יחד עם אחיו ר' מנדל לטשרנוביץ, משם הועיד פניו בחזרה לביתו שבארץ ישראל.

בערב ראש השנה תרס"ז נסע החסיד רבי יצחק ברייטר מפולין לאומן, יחד עם עוד שבעה מקרובים חדשים: ר' יודל ור' שלמה זילברמן, ר' שמואל אליהו ור' יחזקאל מנדלאל, ר' אהרן לייב ציגלמאן, ר' יצחק מאיר קורמן ור' לייבל צרטר.

כשהגיעו לברדיטשוב אזלה הפרוטה האחרונה מכיסם, והם שמו פעמיהם לבית רבי שמערה. כשראה רבי שמערה את רבי יצחק ברייטר, נפל על צווארו בחיבה ואהבה גדולה וברך בשמחה עצומה 'שהחיינו בשם ומלכות. בראותו את שאר הנוסעים, גדלה שמחתו שבעתים ונתן שבח והדיה לה' יתברך על שזכו אנשי פולין להתקרב לאורו של רבינו, כשהוא מברכם מעומק לבו שייכו להפיץ את אורו של רבינו בכל רחבי פולין.

ברוח לבו דאג רבי שמערה להוצאות המשך נסיעתם לאומן.

האחים רבי שמערה ורבי מנדל, היו מיקירי אנשי שלומנו בברדיטשוב, חסידים נלהבים המקושרים מאד לרבינו. שניהם קיבלו הרבה חסידות מרבי אברהם בן רבי נחמן טולטשינער והיו ממועניקי כתבויו. בדף השער של ספרו 'ביאור הליקוטים' נכתב: "נעתק על ידי הרה"ח וכו' ר' משה יהושע מטעפליק, ועל ידי הרה"ח ירא אלוקים מוה"ר ר' שמערה בן ר' אברהם אליהו ז"ל מברדיטשוב".

רבי מנדל העתיק את הספר 'יכובי אור' מכתב ידו של רבי אברהם. עליו ידוע אך מעט, כיון שבצעירותו עבר להתגורר בטשרנוביץ שעל גבול רומניה, כדי להינצל מחובת הגיוס לצבא הרוסי, משם היה בא לאומן לראש השנה.

רבי שמערה פעל הרבה להפיץ דעת רבינו ולקרב נפשות לאורו, ואמנם היה לו חלק בהתקרבותם של רבים וטובים, כרבי מרדכי סוקולובר, רבי נחום שוסטר ועוד.

רבי שמואל העשל פרידמן, אשר גם הוא התקרב, הרבה בזכות דיבוריו הנלהבים של ר' שמערה ברדיטשוב, מוזכרו בזמנו 'תולדות שמואל': "ונשארתי עם של סעודה שלישית, למדנו את ספר רבינו הקדוש, ר' שמערה למד ואנחנו שמענו, וגודל החיות והשמחה וההתלהבות שהרגשתי אז, אי אפשר לבאר בכתב".

הוא גם מתאר בזימנו שכאשר נפל למשכב והיה מוטל בחולי קשה עד שנלאו הרופאים מלעזור לו, עורר רבי שמערה את כל החברים בברדיטשוב להתפלל בעדו, והם אף עשו את הדרך ברגל מברדיטשוב עד לזיזליב עיירת מגוריו כדי לבקרו ולעודד את רוחו – "לא אוכל לתאר את גודל השמחה שהיה לי אז", כותב ר' שמואל העשל, "והרגשתי תיכף שכמעט נלקחה לי

נקודה

פרנסה – נותן הקב"ה; לעבוד – צריכים בשביל העוונות.

(רבינו ז"ל)

מעגל שנסגר לאחר שלושים שנה

לבטא את מחשבותיו בפני שכנו לספסל...
ר' הערשל אינו מופתע כלל מהשאלה, "גם אני חשבתי כעת על הקלות הרבה בה הצטרפתי לנסיעה, אבל אל תחשוב ידירי כי זה הגיע לי כל כך בקלות... הסכנת ושמוע: "

"לפני למעלה משלושים שנה, כשלמדתי בתור בחור בישיבת ברסלב בוורשה שבפולין, היו לי ולחברי כיסופים עזים להבריה את הגבול לרוסיה ולהגיע לציון הקדוש. היו חסידים שסיכנו את חייהם והצליחו לעבור את הגבול ולהגיע לראש השנה לאומן.

"גם אני וחברי, במשך שנה שלימה התפללנו יום יום שנוכה לך. התבודדנו על זה, ואפילו תוך כדי אכילה ושינה לא הפסקנו לכסוף ולצפות. במשך כל השנה אספנו כסף, פרוטה לפרוטה, בכדי לשחד את שומרי הגבול והמבריחים, הכל בכדי שנוכה להגיע לציון הקדוש.

"בתום השנה בה היו כל מעיינינו נתונים רק לדבר היחיד הזה, הגענו לאזור הגבול, כשאנו מוכנים ומזומנים להגיע אל המטרה. אולם, עינינו חשכו כאשר שמענו על קבוצה קודמת של בחורים משיבה אחרת, שניסתה לעבור את הגבול - וכולם, עד האחרון שבהם, נתפסו בידי המשטרה. פחד גדול תקף אותנו, חישנו מאד, איבדנו את האומץ לנסות ולעבור את הגבול וחזרנו כלעומת שבאנו.

"כעת אתה מבין ידירי כיצד המעגל נסגר? השנה היא שאינה משה מנגד עיני עד ליום הזה, היא היא שבאה עכשיו לעזרתך; רק בזכותה אני זוכה כעת להגיע לציון הקדוש ללא מניעות וקשיים!!!"

אכן זכו כל בני הקבוצה להגיע בשלום לאומן. ברעדה השתטחו על הציון הקדוש וקראו 'תיקון הכללי' מתוך בכיות עצומות והתרגשות ושמחה אין קץ.

היתה זו הקבוצה הראשונה שפרצה את הדרך לכל האחרים שבאו בעקבותיה.

למרות האישור הממשלתי הברור, עדיין היתה נשקפת סכנה לא פשוטה לנסוע לברית המועצות, מה שגרם לרבים וטובים לוותר על הנסיעה, מה גם שההצטרפות היתה כרוכה בתשלום של הון רב, למעלה מיכולתו של אדם מן השורה.

היחיד שלא היסס לרגע ואף לא נבהל מסכומם העתק, היה ר' הערשל רייכמן, ועבוד שאר חברי הקבוצה מתמודדים כל אחד עם פחדיו וקשייו הכספיים, הוא בתור איש עסקים אמיד שלף מכיסו פנקס צ'קים, רשם את מלוא הסכום וישב וציפה בכליון עינים ליום המטיה.

לקראת חנוכה הגיעו הוויות, ולראשונה בהיסטוריה נרשם בהן במפורש שם העיר אומן! תוך ימים ספורים המריאה הקבוצה לפאריז, שם נאלצו לעבור משוכה נוספת לאחר שאיחרו את המטוס למוסקבה והיה צורך להאריך את תוקף הוויות. בסופו של דבר, התפילות והרצונות פעלו את שלהם, ולמחרת בבוקר הם מצאו את עצמם בכביש המחבר בין קייב לאומן.

ר' גדליה פליער יושב ברכב ליד ר' הערשל רייכמן, הוא מסתכל החוצה ומבחין בתמרור המציין כי אומן מתקרבת... עוד 100 ק"מ... 50 ק"מ... הלב מחסיר פעימה, הוא מתבונן בפניו המרוגשות של ר' הערשל, מנסה לשער אלו מחשבות עוברות במוחו; "הרי ר' הערשל לא השקיע כל כך הרבה מאמצים כמוני להגיע לכאן, הוא בסך הכל נרשם, כתב צ'ק ועלה על המטוס..." - הוא חושב לעצמו, ולבסוף אינו מתאפק ואף מעזי

שנת תשכ"ד בפתח, זה שנים שהציון הקדוש באומן נעול ומסוגר מאחורי מסך ברזל אימנטי. עד לאותה תקופה, מרוב פחד אפילו לא העיזו לנסות ולהדור אל רוסיה הקומוניסטית המדכאת את אזרחיה בכלל ואת היהודים שבה בפרט. משאלת הלב של כל חסיד ברסלב באשר הוא - להגיע לאומן - נמוג ונגזר תחת איום מרתפי הק.ג.ב.

בקיץ הקודם נפל דבר בין החסידים, ר' גדליה פליער הצליח בדרך לא דרך להבקיע את החומה הבצורה וזכה להגיע לאומן ולהשתטח על הציון הקדוש. בלב קיננה קנאה בלתי מוסתרת על הזכות הגדולה, כשבלב הכל תקוה ותפילה לזכות ביום מן הימים להגשים משאלה קדושה זו.

השמועה על הנסיעה שהצליחה הגיעה למחוזות המתאימים, עסקנים ופעילים נכנסו לתמונה, סוכן נסיעות אמריקאי הצליח לבנות קשרים עם חרושצ'וב נשיא ברית המועצות, ובמשך הזמן הצליח אף לשכנע אותו לאשר לקבוצת חסידים להגיע לציון באומן, ואף לפרסם את הדבר בכל אמצעי התקשורת ובכך "להוכיח" שברוסיה שורר "חופש דת" מוחלט...

עד מהרה התארגנה קבוצה של חסידי ברסלב מארצות הברית בראשות החסיד הנודע רבי צבי אריה רוזנפלד זצ"ל ותלמידיו, ביניהם ר' גדליה פליער, כשאימתם מצטרף גם אחד מזקני החסידים רבי צבי (הערשל) רייכמן. במשך זמן ההמתנה לוויזות הלכה הקבוצה והצטמקה, שכן

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

בשבוע שעבר הועלו כאן סתירות כלפי הקביעה כי רבי נחמן מהורדנקה היה גיס חמוץ של מהרנ"ת - האם ניתן ליישב את הסתירות?
תשובת הר"ר אהרן יוסף קעניג

תשובתו הברורה והמפורטת של ידירי הבקי בעולמה של חסידות ברסלב הר"ר שמואל מאיר חשין אודות הקירבה המשפחתית של רבי נחמן מהורדנקה וזנו של רבינו עם רבי אריה לייב אויערבך חמוץ זקנו של מהרנ"ת, עוררה אצלי מספר תהיות, ולאחר משא ומתן עם ידירי ר' נפתלי וקשטיין מאשדוד יו"ר המאגר העולמי לחקר יוסין, אמרתי להשיב כדלהלן.

בתחילה אסכם את טענותיו של ר' שמואל מאיר שעל כך הוא מבסס את תשובתו.

1) כי המקור לכך שרבי נחמן מהורדנקה היה חתנו של רבי אריה לייב אויערבך הוא רק ספר 'גדולת דוד' והדבר בטעות יסודו. כמו כן אירעה באותו ספר טעות מוכחת גם לגבי יחסו של החותן דעת כאילו היה חתנו של רבי אריה לייב.

2) קביעתו של רמ"מ ויוניצ'ער כי ר"א אויערבך נולד בשנת ת"ע ור' נחמן מהורדנקה נולד בשנת ת"מ, כך שלא יתכן שהי' חתנו.

3) כי מדובר בזיווג ראשון של רבי נחמן מהורדנקה, היות ובזיווג שני היה נשוי לאחותו של רבי יצחק מדרוהוביטש.

ובכן, על טענה מס' 1 ראה בספר 'נשעי נאמנה' שם מפרט המחבר בהרחבה את כל חתניו של רבי אריה לייב אויערבך, והוא כותב שם בין היתר כי בתו השישית נישאה לרבי נחמן מהורדנקה, כך שלא רק הספר 'גדולת דוד' כתב כך.

ועל טענה מספר 2 - מקורו של רמ"מ ויוניצ'ער הוא ע"פ המובא בספר 'כתבי הגאונים' וזאת ע"פ חישוב סדר רבני סטאניסלאב. אולם, כבר הוכח כי חישובו אינו מוכרח כלל, כך שניתן בהחלט להקדים את שנת לידתו של רבי אריה לייב, ויתכן מאד להקדימו.

גם ע"פ המובא בהרבה ספרי יוסין שרבי צבי הירש מרגליות (אבי בעל המאיר נתיבים) היה גיסו של רבי אריה לייב אויערבך, הרי רבי צבי הירש נולד בסביבות שנת ת' (ואם כי יש המאחרים שנת לידתו, אבל ודאי שזה בתחילת שנות הת). לכן יהיה זה דחוק מאד לומר כי גיסו רבי אריה לייב נולד בשנת ת"ע. לפיכך נראה כי יש להקדים את שנת לידתו של רבי אריה לייב לשנות הת"מ.

גם לגבי טענה מספר 3 כי מדובר בזיווג ראשון של רבי נחמן מהורדנקה, היות ובזיווג שני היה נשוי לאחותו של רבי יצחק מדרוהוביטש אבי רבי מיכל מזולוטשוב - ולפי זה רבינו בן דודו של רבי מיכל מזולוטשוב - הכותב נמשך בזה אחר הספר 'באש ובמים' ועוד ספרים בני זמנו - יש לציין כי כאשר מהרנ"ת מזכיר שרבינו הפליג בגודל קדושתו של רבי מיכל מזולוטשוב הוא אינו מזכיר שהיה ממשפחתו; ואם הוא היה בן דודו, מוזר שמהרנ"ת אינו מביא זאת.

כך שהחישוב הג"ל אינו מבוסס דיו כדי לדחות את הכתוב בספר יוסין מקובל כ'גדולת דוד'.

ניתן לומר שיתכן לנסות לדעתם הסוברים כי רבי שמחה אביו של רבינו נולד לרבי נחמן מהורדנקה מזיווג שלישי ואילו זיווג השני של רבי נחמן מהורדנקה היה ביתו של רבי אריה לייב אויערבך, כך שכל החישובים אינם סותרים כלל.

דברי הגדולת דוד' והנשעי נאמנה' מקובלים אפוא מאד, כך שניתן לומר כי לכך היתה כוונת רבינו שהוא קרוב של מהרנ"ת.

לחידודא

חידה מס' 119

מתי יתגלה הספר הגנוז והספר הנשרף שחיבר רבינו?

הפתרון לחידה מספר 118 מתי רמז רבינו על רצונו שיודפס חלק שני לליקוטי מהר"ן?

כשמהרנ"ת עסק בכתובת התורה "תקנו אמונה" - תורה ה' בליקוטי מהר"ן (ימי מהרנ"ת ח"א 10)

זכה בהגרלה לחידה מס' 117 מאיר קעניג, רח' אור שמח, בית שמש. בסך 50 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחינת התשובה, תקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך הגרלה על זכות קניה בסך 50 ₪

מסילות

ליבון המסילות בעבודה ה'

לשמוח כל השנה בראש השנה של רבינו

הרב אלימלך זילביגר

רבינו מגלה שלהודות לה' זהו 'שעשוע עולם הבא', כך שכל יהודי שזוכה להודות להשי"ת על כל הקורות אותו, הן ברוחניות והן בגשמיות, יש לו שעשוע עולם הבא כבר עכשיו בזה העולם.

מוהרנ"ת מסביר בליקוטי הלכות על פי הפסוק 'טוב עין הוא יבורך' שכל מי שמודה לקב"ה, הקב"ה מברך אותו בכפלי כפליים. נתבונן מעט, אם הדברים אמורים אף על אדם שמודה להשי"ת על דבר קטן שבקטנים ואף על דברים גשמיים שאף אז אין ערוך לשגב מעלת ההודאה – מכל שכן וכל שכן כשזוכה להודות על דבר רוחני וגדול כזה כמו הראש השנה, שזוהי המתנה הגדולה ביותר שלנו, אשר אין ערך לברכה ולישועות בכפלי כפלים שמושפעים מלמעלה מי שבא אל רבינו ז"ע.

השמחה של ראש השנה היא גם הכנה ראויה לקבל את הראש השנה הבא עלינו לטובה, כי רבינו אומר ששורש כל מצוה ומצוה היא שמחת המצוות, אם כן כששמחים אהנו כדבעי על זכיתנו להיות בראש השנה שעבר, הרי שבזה אנו מכינים עצמנו בהכנה אמיתית וראויה לראש השנה הבא.

עוד דבר עצום ונפלא וזכה מי ששמח כל השנה על שזכה להיות בראש השנה אצל רבינו, הוא על פי דברי רבינו ש'במקום שאדם חושב, שם כל האדם' (ליקו"מ ת"כ"א). אם כן, אדם שחושב כל השנה על זכיה גדולה זו, הרי שבזה הוא מושך על עצמו את קדושת ראש השנה גם באמצע השנה.

רבינו מספר, שהיה צדיק שנפל לעצבות גדולה עד שלא הצליח להחיות ולשמח את עצמו בשום דבר, ובכל מצוה ומצוה שרצה לשמח עצמו בו, מצא לו היצר סיבה לעצבות, עד שהתחיל לשמח עצמו בשמחת "שלא עשני גוי" ונכנס עמוק כל כך לתוך השמחה הזו, עד שזכה לדרגת שמחה שהייתה למשה רבינו כשקיבל את הלוחות – – –

ממעשה זה רואים, שיהודי יכול לזכות לשמחה עילאית מאד באם הוא מתחבר למקור שמחת היהדות, ואף אם הוא מרגיש שהוא רחוק מאוד, הרי בזה שמשמח עצמו על "שלא עשני גוי" הריהו הוא משפיע על עצמו שמחה בשלימות כזאת כמו משה רבינו.

ההסבר לכך הוא על פי הפסוק: 'עוה יהודה במקומו'. הקב"ה הוא עצם השמחה, מקור השמחה, ואם האדם זוכה ומשמח עצמו בזה שזכה להיות חלק מהעם הנבחר – 'מאן דנפח מדיליה נפח', אזי הוא שמח בשורש של הקב"ה בעצמו, והוא באחדות עם הקב"ה, שכן אצלו יתברך עוה וחדווה במקומו, וממילא הוא מושך על עצמו שמחה לגמרי, גם בלי טעם ובלי שכל.

רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן שיש צדיקים שזכו למדרגה של חיים נצחיים, כי כל כך זיככו עצמם, עד שנעשו ממש אחדות אחת עם הקב"ה. על כן, כשאנחנו שמחים בראש השנה של רבינו שזכה לחיים נצחיים, הרי זה כמו ששמחים בשמחת שלא עשני גוי.

מעלה נוספת ויתירה יש בשמחת הראש השנה בכל ימות השנה, שבזה האדם זוכה לסחוף את היגון ואנחה לתוך השמחה, שזוהי שלימות השמחה כמובא מרבינו. ועל ידי ששמח באמצע השנה על אף כל היגון ואנחה שרובצים עליו מכל מה שעובר עליו במשך השנה, אזי הוא זוכה לשלימות השמחה.

בימי ראש השנה נפתחים שלשה ספרים למעלה, צדיקים בינונים ורשעים. רבי נתן בליקוטי הלכות כותב, שכל אלו הנוסעים לצדיק על ראש השנה נקראים צדיקים על שם הצדיק ונכתבים לאלתר לחיים טובים ולשלום אמן ואמן.

(מעבוד מחור שיפורו של הרב אלימלך זילביגר. ניתן להאזין לשיעור המלא

במערכת השמע של אודיון ברסלב 9950000-02 לשון הקודש, עניני דיומא, אלול וימים נוראים)

מאורות

צוהר לפרשה השבוע

פרשת שופטים

משפט עצמי

כל היסורים, כל הפחדים, כל הלהצים וכל הדאגות שיש לנו – הם מחמת מידת הדין, שעל פיה שופטים אותנו על חטאינו. שולחים לנו "תזכורות" בצורת הדברים הלא-נעימים הללו, כדי להסב את תשומת לבנו לנקודות הטעונות שיפור ולעורר אותנו לשוב ולתקן, כמו שאמרו חז"ל "אין יסורים בלא עוון" (שבת נה ע"א).

זו גם הסיבה שיעצו לנו חכמינו: "אם רואה אדם שייסורין באים עליו, יפשפש במעשיו" (ברכות ה ע"א).

אולם, יש לנו דרך פשוטה לחסוך מעצמנו את כל התזכורות הללו – שניקה את המשפט לידינו! אם אנחנו נשפוט את עצמנו, לא יצטרכו לשפוט אותנו בשמים; וכפי שאמרו חז"ל: "אם יש דין למטה, אין דין למעלה; ואם אין דין למטה, יש דין למעלה" (דברים רבה, ה).

הבה נאמץ לעצמנו הנהגה זו, בכל יום ויום נחשוב עם עצמנו, נבדוק את המעלות שלנו ואת החסרונות שלנו, ונודה על כל דבר טוב. נתוודה ונבקש סייעתא דשמאי לתקן גם את מה שלא כל כך...

כך לא יהיה כבר צורך לשלוח לנו יסורים פחדים וכל שאר אי הנעימויות, כי אנחנו כבר עוררנו את עצמנו.

(על פי ליקוטי מוהר"ן, ח"א טו)

אומן ראש השנה
ההרשמה בעיצומה!
התקשרו עוד היום:
02-5410100
התחילת המסע
דרך צדיקים
www.zndk.com

אומן ראש השנה
ההרשמה בעיצומה
אחירים אטרקטיביים!
נתיבים טורס
סיסת לחור | קברי צדיקים | אירועים מחיילים
02-633-8444
משרד: שומרי אמונים 12 ירושלים

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות 1-800-81-81-81
להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה. לרווח ופנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים										
<p>בית שמש - צפת</p> <p>הרב יצחק מאיר גבר שליט"א, הר"ר חיים שלום קעניץ הר"ר מנחם נתן קעניץ הר"ר יוסף צבי קעניץ הר"ר גדליה אהרן קעניץ הר"ר מרדכי נתן קסטנטיין הר"ר שמעון קעניץ הר"ר צבי סיני הר"ר</p> <p>תרמו והפיץ 2000 גליונות</p> <p>לכבוד יום הצלת אביהם וחותנם הרב הרח"ד ר' אלעזר מרדכי קעניץ שליט"א י"אלול תשס"ד</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו לראות רב נתח דקדושה</p>	<p>בית שמש</p> <p>הרב מנחם קירשבוים הר"ר מנחם מנדל הר"ר שמואל קירשבוים זצ"ל נעקד על קידוש השם ז' אלול תש"ב</p> <p>לזכות ידידו הקר הר"ר ר' אברהם איסר בריסק הר"ר לרגל נישואי בתו שחתי" בשעט"מ</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו להתברך בכל מלי דמיטב</p>	<p>בית שמש</p> <p>הרב מנחם קירשבוים הר"ר מנחם מנדל הר"ר שמואל קירשבוים זצ"ל נעקד על קידוש השם ז' אלול תש"ב</p> <p>לזכות ידידו הקר הר"ר ר' אברהם איסר בריסק הר"ר לרגל נישואי בתו שחתי" בשעט"מ</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו להתברך בכל מלי דמיטב</p>	<p>ירושלים</p> <p>הרב' שלמה חיים ריינסר הר"ר מנחם מנדל הר"ר שמואל קירשבוים זצ"ל נעקד על קידוש השם ז' אלול תש"ב</p> <p>לזכות ידידו הקר הר"ר ר' אברהם איסר בריסק הר"ר לרגל נישואי בתו שחתי" בשעט"מ</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו להתברך בכל מלי דמיטב</p>	<p>ירושלים</p> <p>הרב' שלמה חיים ריינסר הר"ר מנחם מנדל הר"ר שמואל קירשבוים זצ"ל נעקד על קידוש השם ז' אלול תש"ב</p> <p>לזכות ידידו הקר הר"ר ר' אברהם איסר בריסק הר"ר לרגל נישואי בתו שחתי" בשעט"מ</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו להתברך בכל מלי דמיטב</p>	<p>ירושלים</p> <p>הרב' שלמה חיים ריינסר הר"ר מנחם מנדל הר"ר שמואל קירשבוים זצ"ל נעקד על קידוש השם ז' אלול תש"ב</p> <p>לזכות ידידו הקר הר"ר ר' אברהם איסר בריסק הר"ר לרגל נישואי בתו שחתי" בשעט"מ</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו להתברך בכל מלי דמיטב</p>	<p>ירושלים</p> <p>הרב' שלמה חיים ריינסר הר"ר מנחם מנדל הר"ר שמואל קירשבוים זצ"ל נעקד על קידוש השם ז' אלול תש"ב</p> <p>לזכות ידידו הקר הר"ר ר' אברהם איסר בריסק הר"ר לרגל נישואי בתו שחתי" בשעט"מ</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו להתברך בכל מלי דמיטב</p>	<p>ירושלים</p> <p>הרב' שלמה חיים ריינסר הר"ר מנחם מנדל הר"ר שמואל קירשבוים זצ"ל נעקד על קידוש השם ז' אלול תש"ב</p> <p>לזכות ידידו הקר הר"ר ר' אברהם איסר בריסק הר"ר לרגל נישואי בתו שחתי" בשעט"מ</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו להתברך בכל מלי דמיטב</p>	<p>ירושלים</p> <p>הרב' שלמה חיים ריינסר הר"ר מנחם מנדל הר"ר שמואל קירשבוים זצ"ל נעקד על קידוש השם ז' אלול תש"ב</p> <p>לזכות ידידו הקר הר"ר ר' אברהם איסר בריסק הר"ר לרגל נישואי בתו שחתי" בשעט"מ</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו להתברך בכל מלי דמיטב</p>	<p>ירושלים</p> <p>הרב' שלמה חיים ריינסר הר"ר מנחם מנדל הר"ר שמואל קירשבוים זצ"ל נעקד על קידוש השם ז' אלול תש"ב</p> <p>לזכות ידידו הקר הר"ר ר' אברהם איסר בריסק הר"ר לרגל נישואי בתו שחתי" בשעט"מ</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו להתברך בכל מלי דמיטב</p>	<p>ירושלים</p> <p>הרב' שלמה חיים ריינסר הר"ר מנחם מנדל הר"ר שמואל קירשבוים זצ"ל נעקד על קידוש השם ז' אלול תש"ב</p> <p>לזכות ידידו הקר הר"ר ר' אברהם איסר בריסק הר"ר לרגל נישואי בתו שחתי" בשעט"מ</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו להתברך בכל מלי דמיטב</p>

עם 'אירו-פנים' בראש השנה - פשוט להגיע לאומן

מחיר כרטיס טיסה החל מ- \$599 בלבד!!

אירו-פנים טורס EuroPnim

מזמינים כרטיס עכשיו: 02-800-80-80